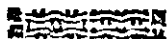

Az 72-dik Kurirhoz tartozó Tóldalék.

A' *Tseh*ek Statufsai' Homagiumának le-tétele Aug. 4-dikén; az ő Felsége meg-koronáztatása pedig 6-dikán igen ditsőségesen ment véghez. A' Kormány-szék Titoknakja és egy más Kantzellária-béli Tiszt egy arra készült Katthetrából a' Homagiumot Tseh és Német nyelven fel-olvastván, ezt ezeknek minden Rend-béli Deputátusok, a' ki Tsehül tudott Tsehül, a' ki pedig Németül tudott Németül, a' Világiak jobb kezek 3 ujjait fel-tartván, a' Popak pedig jobb kezüket mejjekre tévén, utánnok mondták. — A' Koronázás pompájiról irni fogunk a' jövő Póslán, most következnek a' Koronázást megelőzőt szerimoniák szóról szóra, a' mint az Udvari Ded-rumban ki-adattanak.

Aug. 30 dikán, együve érkezett a' F. Ts. 's Kir. Ház a' *Liebeni* Kastélyba, mely *Prága* Várossához nem melízze fekszik, 's ugyan tsak a' Városhoz-is tartozik. A' Fő Hertzegek és Hertzegnék tsak hamar oda hagyták *Liebent*, 's bé mentek a' *Prágai* Kir. Palotába. — Délutáni 4 óraker tiszteletére ment ő Ts. 's Kir. Felségének *Liebenbe* a' Fő Burggráf (Kormányozó) Gr. *Rottenhahn*, az Ország' Fő Tisztviselőivel; a' *Morvai* (*) Deputátusokkal, 's a' Kormány-szék' Tanátsofsaival edgyütt; kik hogy bé-botsáttattak ő Felsége cleibe: közöntő Beszédet tartott a' Fő Burggráf német nyelven, melyre ő Felsége atyai módon válaszolt. Ugyan az nap a' *Prágai* Polgármestert, 's a' Tanát's több Deputátusait is bé-mutatta ő Felségének a' Fő Kantzellarius Gr. *Kollovráth*.

Aug. 31-dikén *Liebenben* ebédeltek ő Ts. 's Kir. Felségek; ebéd után úti hintajokra ültek, 's a' nyomorék Katonák' Házához mentek, mely *Prágán* kívül vagyon, holott is az Udvari Fő Tisztviselőknék, Ministereknek, és Rendeknek jelenlétekben kiálván hintajokból, bé tértek a' számokra készitte-

tett nagy Szálába. Altal ellenben tisztelkedtek, a' három rendbéli Testörzö Seregek' Ofztályai. Harsoptak az első rangú Német, 's a' N. Magyar Testörzöknek trombitáik 's dobjaik; zengett a' másod rangú Német Testörzök' muzikája, 's durrogtak az ágyuk a' Város, és a' *Viserád* (*) bástyáiról. — A' *Prágába* való pompás bémenetelre ki-rendelt személyek, lovak és hintók, mind az említett Házhoz gyültek vólt már ekkor. A' Menetel eránt olly rendelést tettek Ts. 's Kir. Udvari Kamarás *El-lersberg* Ur, *Czeyha* Gróffal együtt (a' ki Biztosul adatott melléje) hogy a' pompás menetelt formáló Sereg annak a' Szálának ablakai alatt menjen-el, a' mellyben vóltak ő Felsőgek, kik is mind addig szemlélték a' menetelt, míg a' magok hintajaikra került a' sor; melly meg lévén, fel-ültek magok-is fényes hintajokba.

Következendő rendel esett meg a' menetel: Elöl lovaglott a' 2-dik Karabélyos Regementnek egy Ofztálya zászlósan, 's ki-vont karddal; az utáo a' Polgár Lovaság, trombitával, és dobbal, 's egy logló musikás Bándával. Ezeket követte *Karl* nevezetü *Prágai* Tanáts-béli Ur, kit is a' menetelnek vezetőjéül rendelt a' Királyi Tanáts. *Karl* Ur utáo mentek két Ts. 's Kir. páltzás Szolgák, kiket a' Rendekek, 's az Ország' fő Tisztviselőinek néhány lovas Legényeik, ezeket pedig 9 Ts. 's Kir. Lovászok váltottak-fel. Vezettek annakutánna 12 Ts. 's Kir. paripákat két két lovász Legények. Ezek utáo lovaglottak 6 Ts. 's Kir. Trombitások, 1 Dobos, 's néhány Ts. 's Kir. Furirok; továbbá némelly Tagjai a' Rendekek, táborigála ruhákban, és sítlikben. Itt határozódott az elől menő Lovasoknak sora, mellyet már a' hintók' sora követett. Elöl mentek az alsóbb rangú Rendekek hintajaik, az
után

(*) Igy neveztetik a' régi *Prágai Vár*, melly magas helyen fekszik a' *Mulda vize*' partján.

után az olyan Ország Fő Tisztviselőké, kik se nem Kamarások, se nem belső Tanácsosok; azután a' Ts. 's Kir. Kamarásoké, 's belső Tanácsosoké, a' kiknek hintajaik között voltak a' Püspököké-is. Nehány volt tsak a' hintók közzül 4 lovas, a' többek mind 6 6 lovasok voltak. Előttök mentek a' hintóknak a' liberias tselédek, mellettek pedig két oldalról a' házi Tisztek. Követték az említett hintókat a' Hertzzegeknek pompás hintajaik — az ő Házaik' rangja szerint.

A' pompás hintók' száma, közel réá ment 80-re; a' lovaké 550 re; a' liberias Tselédeké és házi Tiszteké mintegy 800 ra. A' liberias Tselédek, és házi Tisztek a' *Spittelthor* nevü kapu előtt gyültek volt öszve, 's a' mint érkeztek az ő Uraságaik' hinjaik, bé illették magokat azok eleibe és mellé, a' menetel közzé. Ez a' menetel mintegy 1 óráig tartott.

Most érkezett már a' Ts. 's Kir. Udvar. Elöl lovaglott egy Ts. 's Kir. Lovász, egy Lovász-Legényyel egygyütt. Ezek után gyaloglottak az első Fő Udvari Mesternek H. *Stahremberg*nek 12 liberias Tselédjei. Követte ezeket maga H. *Stahremberg*, 6 lovas hitajában, melly mellett két felöl 6 házi Tisztek mentek gyalog. Következtek 26 Ts. 's Kir. belső Inasok, ezek után pedig egy 6 lovas hintó, mellyben 4 Ts. 's Kir. Kamarás Urak ültek; továbbá a' Fő Lovászmester' 6 lovas hintaja, mellyen ültek; a' Fő Kamarás H. *Rosenberg*, a' Fő Udvari Marsall Gr. *Kaunitz-Rittberg*, és a' Tsászárné' Fő Udvari Mestere Gr. *Thurn*. Ezután érkeztek a' *Heroldok*, még pedig elől az örökös Tartománybéliek, közben t. i. a' *Magyar*, jobb felöl a' *Tseh*, bal felöl az *Auszriai*; annakutánna pedig a' *Német Birodalom*' két Heroldjai. Mindnyájan a' magok tzeremonias ruhájaikban voltak felöltözve, 's hotjait fel tartották. Követte őket a' másod rangú Német Testörzöktől körül vétetett Ts. 's Kir. hintó, mellyben ő Felségek a' Tsászár és a' Tsászárné ültek. Ő Felségek' hintaja után lovaglottak a' Fő Lovászmester, és a' Gárda-Kapitányok; ezek után pedig

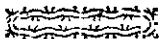
pedig a' Ts. 's Kir. Nemes Ifjak, a' magok Udvar. Mesterjekkel együtt; továbbá az első rangú Német, és a' Ns Magyar Kir. Testőrök, innepi ruhájukban. Fel váltották a' Ns Testőrözö Sereget 2 hat lovas udv. hintók, mellyek közzül az elsőben Tsá. Szárné ö Fels. Fő Udvar. Mester. Afszonya H. Bat. tyánninö ült; a' másodikban pedig 2 Udvari Dá. mák, uggymint Gr. Schönbornné, 's Gr. Kollowróné ülték. Ezeket követte az ö Felsége' 6 lovas öli hintaja, melly körül mentek az Ut-Kormányozója, 9 Postamesterek, és 12 Postalegények. Végére befejezte az egész menetet egy Oláhaly Lovaság.

Illy renddel lett a' menetel, a' nyomorék Katonák' házoktól fogva, a' Spittelberg nevezetü kapuig; mellynél meg állapodott az ö Felségek' hintaja, mellyhogy ott várakozott a' Polgármester, a' Városi Tanátsal együtt. Idvezlő Beszédet tartván a' Polgármester Német nyelven ö Felségekhez, oda nyújtotta a' Ts. 's Kir. Felségnek egy ezüst tálon a' Város' kültseit, mellyeket rövid felelete mellett ismét visszafordított ö Felsége a' Tanátsnak. Vége lévén ezen tzeremoniának, a' Ts. 's Kir. Hintó mellé állott két oldalról a' Tanáts, 's hajadon fővel ment a' mellett egészsz az udvari Templomig.

A' Tzéhek, és Társaságok felváltak ösztva azon úttzákra, a' mellyeken keresztül lett a' menetel. Mindnyájan tsinos ruhákba díszeskedtek, 's lobogtatták régi zászlójaikat. — A' Hibernerplatz nevezetü piatzon, egy Granatéros Batalion tiszteltkedett muzsikával, 's lobogó zászlókkal.

A' Tzeltner úttzában lévő új vendégfogadónál, a' 'Sidóság' Deputátusai állottak szombati ruhájukban, 's velek együtt hasonló öltözetü zsidó Gyermekek. — Az ö Város' (*) Plebániája Templomának (Teinerkirche) szeglet házánál állottak az Univerzitatnak

(*) Négy Városokra vagyön t. i. Prága fel-ösztvá, a' mellyek közzül mindeniknek különös Magisztrátusnak

nak négy Fakultássai. — Midőn oda érkezett volna ő Ts. 's Kir. Felsége: Deák nyelven köszöntetett a' *Rektor Magnifikus* által, kinek ő Felsége hasonlóképpen Deák nyelven válaszolt.

Az *Ó Város* piattzán tisztelkedett jobb felől egy Granat. Batalion; ehez kaptsolta magát a' gyalog Polgár Kompánia; ehez ismét a' Kereskedők' Tarsasága, melly osztán egészül a' kis piattzig elnyúlt. — A' *Ó Városi* Tanátsháznál trombitákat harsogtattak, 's dobokat vertek.

A' kis Jesuita-úttzán bal felől, a' magok Klafstromjok felé a' Dominikánusok állottak; jobb felől pedig a' hid' piattzán, a' Keresztes Rendből való Papok, és Franciskánusok; bal felől a' Miferikordianusok és Minoriták.

Az *Olasz piattzon* tisztelkedett egy Granátéros Batalion, musikával 's lobogó zászlókkal. A' Kir. lakó hely' kerülete előtt lévő külső Városban a' polgári Stuttzosok. Az említett Kerület' bé menetele előtt állott a' Generálisság, és 2 Gran. Batalion.

A' Kir. lakó hely előtt, a' külső kapuak bal oldalánál állott a' Kir. Lakó Hely' Kerületének Kapitánya; 's oda nyújtotta ő Ts. 's Kir. Felségének, egy ezüst tányéron a' kültsokat. Ekkor, másod ízbeül szálvé adatott a' bástyákról.

A' Sz. *Albert* Kápolnájának Udvara előtt, az arany gyapjas, és a' *Alária Theresia*, 's *Szt. István* Rendjeikbéli nagy keresztes Vitézek, ugy nem különben az Ország' Fő Tisztviselői, a' titkos Tanátosok és Kamarások várták ő Ts. 's Kir. Felséget. Elérkezvén ide ő Felsége, benn maradt a' hintóban, kihez oda járúlván a' Fő Burggráf, az Ország' Fő Tisztviselővel, 's az Ország' Kir. Kormányzéke Vitze Elölülőjével és Tanátsoisaival, köszöntö

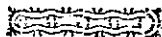
tusa vagyon. Neveik az említett 4 Városoknak ezek: *Alistadt* (Ó Város), *Neustadt* (Új Város), *Kleine Seite* (Kis Oldal), és *Bradschin*.

szöntő Beszédet mondott *Tsch* nyelven, melyre ő Felsője németül felelt, 's le száiván annakutána hintajából, a' Sz. *Albert*' Kápolnájába indúlt, minden jelenlévő Méltóságokkal együtt, az elsőbb rangú Német Testörzöknek soraik között.

A' Templom' bé-menetelénél várták ő Felsője a' *Prágai* és *Olomutzi* Érsek; 's a' *Leutmeritzai*, *Königgrätzi*, *Budveisi*, és *Brünni* Püspökök, a' Káptalannal, 's néhány infulátus Prelátusokkal együtt.

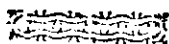
Négy Plébanusai a' Város' leg-régibb Templomának, egy *Eget* (*Himmel*) tartottak a' bé menetel előtt. Az *Ég* alá egy asztal, 's az asztalra párnák voltak helyheztetve. Ezen asztalnál meg-állapodott a' Császárság, 's bal felől melléje állott a' Császárné is, kit a' maga Fő-Udvari Mestere vezetett. E' meg-lévén, egy köszöntő Beszédet mondott ő Felsőjehez a' *Prágai* Érsek Deák nyelven, melyre ő Felsője hasonló-képpen Deák nyelven adott feleletet. Azzal le-térdeltek ő Felsője, az asztalról le-váltak párnákra, 's meg-tsókolták az Érsek által nekik oda nyújtott Keresztet, melyet néhai *IV. Károly* Császár ajándékozott volt a' Templomnak.

Ez után fel keltek ő Felsője. Mellettek két oldalról az első rangú Német, és Nemes Magyar Testörzök állottak. Előttök indúltak a' Templomba menetelt formált Papság, Nemesség, 's a' Városi Tanács; kiket követtek ő Felsője is és minekutána meg áldattak volna a' Templom' ajtaja előtt az Érsektől, az Öltár előtt számokra készített térdelő helyhez járúltak. Mig a' Templomba való bé-menetel tartatott: nem vólt szüneti a' dob 's trombita szónak; annakutána pedig el énekelték az Udvari Énekessei, musika mellett ezen Antifonát: *Ecce mitto Angelum &c.* Reá kezdte annakutána, a' könyörgések' végződésével az Érsek a' *Te Deumot*, 's ekkor harmadszor lövette ki az ágyúk. Végre áldást adott az Érsek; melly meg lévő, ki felé indúltak ő Felsője a' Templomból. A' Papság, az Oratorium alatt lévő gráditsig kísérte őket, 's onnan visszatért; hanem a' Ministerek, titkos Tanácsosok, Kamará-

marások, és Rendek, egészen elkísértik ő Felsőgeket az Oratoriumon, 's az arra szolgáló folyosón keresztül (mellynek két oldalát el állották volt már előre, az also rangú Német Testőrök) a' Kir. Szobákba. A' Dámák, Tükör-Szobában tették tisztelőket. Ezentúl a' magok Szobáikba mentek ő Felsőgek — 's így lett vége a' Prágába való Kir. pompás Bémenetel' egész tzeremoniájának.

Minek utánna Aug. 31. dikén a' Prágába való pompás bémenetel' annak módja szerint meg-esett volna, Sept. 1-sőjén 2: és 3-dikán az egész Ts. és Királyi Familia közönséges asztalnál ebédlett, melynél mindenik versben 100 zig való fő rendü izemélyek vóltanak hivatalosok. — A' 2 dikban tartott asztal után előbb az ugy nevezett *Perjiai Vásárban*, estére kelve pedig játék-néző helyeken jelenenek meg ő Felsőgek, 3 dikban pedig a' Spanyol tántzólo palotában adattatott udvari bál. — 4 dikben vólt az *Homagiumnak* le-tétele, melly következő módon ment véghez: — Reggeli 7 órakor el-állották Prágának külömb külömb féle utzáit, különösen pedig a' Vár piattzát a' Karabélyosok Sergének számos Ösztállyai. — Ő Felsőge 9 órakor a' maga szobájából, a' Vár-béli templomnak Kápolnájába indulván, a' Testőrök pompás Sergén kívül e' következő Rendek és Karok által vezetett 's kísértett. — Leg-előll mentenek az ugy nevezett *Edelkndsbok*, ezeket követték a' *Tsehi* és *Morva* Országi fő Nemesi Státusok, a' Papi Rend, a' Kamarás és titkos Tanátsos Urak; az első Ts. és Királyi fő Udvari mester, 's végre az Orzágnak fő Marschallya a' mezittelen karddal. Ez után mindjárt következett ő Felsőge bé-fedett fővel, ő Felsőgét pedig, nyomba kísérték az Ország fő Kamarása és a' Testőrök Kapitányai 's a' t. — Meg érkezővén ezen Sereg a' Templomhoz, az Ország fő Marschallya le-tévén a' kardot egy veres Seivemmel bé-fedett asztalra, az hosszú folyosora méne, a' hová rajta kívül, az Erseki Fejedelmen és a' Káptalanbélieken kívül, a' Státusnak annyi tagjai gyűlekeztenek

tenek vala fel, a' mennyit tsak ezen folyasó bé-foghatott. El kezdetett a' *jövel sz. Lélek 's. a' t.!* A' Nagy Misének folyása alatt által adatott ő Felségének a' meg-tsókolás végett az *Evangelium*, az *Adozat* után pedig a' *füstölő*, az *Agnus Dei* alatt pedig a' *Temjénező*, mellyeknek alkalmatosságával előre ment mindenkor az *Udvari Tzeremoniás mester*. — Az *Isteni szolgálat* után vévén az *Ország* fő *Marschallya* ismét a' kardot, az egész *Sereg* a' maga úttyát hasonló pompával folytatta ismét *viszsa* felé; az után bé-ment ő Felsége az *Ország-szobájába*. — Ezen szobában vala helyheztetve egy 2 gráditsnyi magofságu *Tronus* egy bé-borított álláson, mellyen egy gazdag matériával béborított *karos-szék* áll vala. Balra ezen *Tronushoz* képeft készítettett volt egy más állás, úgy hogy a' jelen lévő nagy méltóságu vendégek innen a' *Homagium* le-tételének tzerimoniáját jól nézhették. Ennek által ellenében a' *Kormányozó-szék* felyebb említett *Tüök-nakjának*, és az *Ország Táblája* béli egyik *Tisztnek* számára, egy veress és fejer posztóval béborított *Katéra* vala rendelve. A' *Tronusba* ült ő Felsége béfedett fövel: körülle pedig és az egész palotában mindenek a' nékiek rendeltetett helyeket el foglalván, előbbször az *Ország* fő *Udvari Mestere* magát ő Felségének meg halytván, az ő Felsége nevében a' *Rendekhez* egy rövid beszédet tartott *Tseh* nyelven, mellyre a' fő *Burg Gróf* hasonló *Tseh* nyelven felelt. Ekkor a' fő *Kantzellarius* jelt vévén, olly véggel, hogy a' *Statusoknak* a' *Homagium* le-teléről jelt tégyen, ő Felségéhez közelített: innen helyére ismét *viszsa* térvén, *Tseh* nyelven az ő Felsége F. akarattyát ki jelentette. Végre meg szollalt ő Felsége maga is a' *Rendekhez* *Német* nyelven, mellyet a' *Statusok* nevében a' fő *Burg Gróf* nagy tisztelettel megköszönt; melly után az *Homagium* a' felyebb le-irt módon le-téteft. (A' többi következik.)

Költ Bétsben Septembernek 13-dikán 1791.

Sz. S.